

Obavijest roditeljima- Hripavac (Pertussis)

Poštovani,

Zbog pojave hripavca u 8.a razredu OŠ Posavski Bregi potrebno je znati slijedeće:

Hripavac ili pertussis ili Veliki kašalj je akutna visoko zarazna bakterijska infekcija dišnog sustava, koja se uglavnom javlja kod dojenčadi i male djece a karakterizirana je napadajima kašlja koji je često najjači noću i može trajati tjednima. Tijek bolesti je postupan, počinje s nespecifičnim simptomima (kao prehlada), zbog čega se u početku, kada je osoba najzaraznija, ne posumnja na hripavac, pa bolesnik neometano širi bolest. Kašalj može biti prisutan i nekoliko tjedana.

Prosječna inkubacija je 9-10 dana (raspon 6-20 dana). Rezervoar bolesti je čovjek. Uzročnik je bakterija *Bordetella pertussis*, a put prijenosa je kapljični- govorom, kašljanjem , kihanjem, pjevanjem, itd.

Oboljela osoba je izrazito zarazna u ranom stadiju bolesti kada ima znakove prehlade i na početku kašlja (prva dva tjedna) pa je zbog toga laboratorijsko testiranje (bris nazofarinksa) najbolje je uzeti unutar prva dva tjedna od početka bolesti.

Rizik obolijevanja i komplikacija je najveći u novorođenačkoj/dojenačkoj dobi kod necijepljene djece. Mogu oboljeti i nepotpuno cijepljena mala djeca, starija djeca i odrasle osobe, često i bez izraženih karakterističnih simptoma bolesti.

Moguć je razvoj komplikacija bolesti, što ovisi o dobi, o cijepljenom statusu oboljelog djeteta, o pravovremenoj dijagnostici i terapiji. Upala pluća je najčešća komplikacija. Kod prethodno cijepljenih, ako se razbole, komplikacije su znatno rjeđe.

Stvorena imunost kod cijepljenih osoba se vremenom značajno smanji ili nestane, kao i zaštita stečena preboljenjem. Stoga, novorođenčad neće naslijediti pasivnu imunost (antitijela) od majki, osim u slučaju da je majka cijepljena tijekom trudnoće. Zbog toga je jako važno da novorođenčad bude cijepljena prema kalendaru cijepljenja (u 2., 4., i 6. mjesecu života).

Učinkovita i sigurna prevencija hripavca je redovno cijepljenje odgovarajućim cjepivima u skladu s Programom obveznog cijepljenja u Republici Hrvatskoj.

Oboljele osobe treba izolirati dok se ne završi liječenje antibioticima. Osobe kod kojih se postavi sumnja na bolest ostaju u izolaciji dok se ista ne isključi.

Oboljelog je potrebno izolirati (privremeno udaljiti) iz ustanove (vrtić, škola), i treba izbjegavati kontakt sa malom djecom, dojenčadi (posebice necijepljenom) i trudnicama u zadnjem mjesecu trudnoće.

Nepotpuno procijepljeni kućni kontakti oboljelog -mlađi od 7 godina trebaju biti isključeni iz vrtića, škola i javnih okupljanja tijekom 21 dana od zadnjeg kontakta ili dok oboljela osoba i kontakt ne prime antibiotsku terapiju.

Svim kontaktima oboljelog treba provjeriti cijepljeni status i docijepiti ih po potrebi. Cijepljenje nije učinkovita zaštita od infekcije nakon nedavnog bliskog kontakta jer treba vremena da se nakon cijepljenja razviju antitijela, no pruža zaštitu kod daljnjih izlaganja ovoj bolesti.

Bliski kontakti mlađi od 7 godina koji nisu primili 4 doze cjepiva protiv hripavca, odnosno nisu primili jednu dozu cjepiva protiv hripavca unazad tri godine trebali bi se cijepiti čim prije nakon izlaganja.

Primjena kemoprofilakse (preventivno uzimanje antibiotika):

Kemoprofilaksa se preporuča, neovisno o cijepljenom statusu i dobi, **svim bliskim kontaktima** oboljele osobe, **ako u kućanstvu s kontaktom živi dijete mlađe od godinu dana!**

Primjena kemoprofilakse se također preporuča bliskim kontaktima oboljele osobe:

- **djeci mlađoj od godinu dana**
 - **trudnicama u zadnjem mjesecu trudnoće** (zbog rizika prijenosa na novorođenče)
 - **osobama zaposlenima na radnim mjestima gdje dolaze u kontakt s djecom mlađom od godine dana** (porođajni i dječji odjeli zdravstvenih ustanova, jaslice)
 - **imunokompromitiranim osobama** (npr. osobe oboljele od malignih bolesti na kemoterapiji)
- (Blizak kontakt definira se kao izloženost licem u lice a uključuje kućni ili obiteljski kontakt, ljude koji su prenoćili u istoj sobi s osobom koja je zaražena i ljude koji su imali izravan kontakt s respiratornim, oralnim ili nosnim izlučevinama osobe u koje je potvrđena bolest.)

Kemoprofilaksu se preporuča propisati ukoliko nije prošlo više od 21 dana od zadnjeg kontakta s oboljelom osobom a propisuje je obiteljski liječnik.

Sukladno navedenom:

- **Kemoprofilaksu trebaju uzeti oni učenici iz ovog razreda u čijem kućanstvu živi dijete mlađe od godinu dana. Kemoprofilaksu propisuje djetetov izabrani liječnik.**
- **Svi u razredu trebaju provjeriti cijepljeni status te se po potrebi docijepiti protiv hripavca. Za provjeru cijepljenog statusa možete se obratiti svom obiteljskom liječniku /pedijatru ili Službi za školsku medicinu.**
- **Svaki učenik iz ovog razreda koji razvije prethodno navedene znakove bolesti treba se javiti svojem liječniku uz napomenu da je bilo izloženo hripavcu. Ukoliko se kod djeteta utvrdi da se radi o hripavcu javite školi da je vaše dijete oboljelo od hripavca. Dijete oboljelo od hripavca može se vratiti na nastavu i izvanškolske aktivnosti po završenoj terapiji, a o čemu Vam potvrdu izdaje djetetov izabrani liječnik.**

U Ivanić Gradu, 21.11.2023.

Kruno Sokol, dr. vrh. med. spec. epidemiolog

KRUNO SOKOL, dr. vrh. med.
spec. epidemiolog
1 564 77